V. b. b.

KOROŠKI SLOVENEC

Naroča se pod naslovom „Koroški Slovenec“, Wien V., Margaretenplatz 7.
okopisi se naj pošiljajo na naslov: Zinkovský Josip, Wien V., Margaretenplatz 7.

List za politiko, gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: K 3000·—
Za Jugoslavijo četrtletno: 15 Din.
Posamezna številka 400 kron.

Leto III. Dunaj, 10. januarja 1923. Št. 2.

Pogled nazaj i napred.

Malo razmišljevanja ob vstopu v novo leto.*

Zopet smo končali eno leto. Prestopivši prag v novo leto, ozrimo se še enkrat nazaj in v duhu premotrimo pot, ki leži za nami. Sklenimo staro leto z bilanco in poglejmo kaj dobrega ali slabega nam je prineslo in kakšni so naši izgledi za leto 1923.

Minulo leto je poteklo v znamenju gospodarske krize. Nič razveseljivega ni nam bilo prineslo. Vrednost denarja je padla katastrofalno in državnemu gospodarstvu je grozil popolen polom. Dočim je notirala naša krona v Curihu začetkom leta še 0,10 centimov, je padla tekom leta na 0,0075 centimov. Množina papirnatega denarja je naraščala od meseca do meseca. Koncem leta 1921 bilo je v prometu bankovcev za 132 miljard kron, koncem 1922 pa že za okroglo 3,,400.000,000.000 kron, to je tri biljone štiristo tisoč miljonov. Ogromne številke, ki si jih sploh ne moremo predstavljati. Posledica vsega tega bila je skokoma napredujoča draginja, z draginjo pa so rastle uradniške in delavske plače, ki se menjejo od meseca do meseca po indeksu. Končno je bila tudi država primorana zdatno povišati poštne in železniške tarife in davke. Tako je uplival drug vzrok na drugega in vse je drvelo v propast.

Ko je bila avstrijska kriza na vrhuncu in se je bilo bati poloma države, je nastopil sedanji državni kanclar dr. Seipel. V Genfu je vrgel zastopnikom zveznih držav avstrijsko vprašanje na mizo in prišlo je do sklepov in sporazuma. V znanih treh protokolih je bil dogovorjen načrt za sanacijo Avstrije s pomočjo antantinih kreditov. Kljub vsemu optimizmu pa listi ne prikrivajo težkoč, ki nas še čakajo na potu k ozdravljenju države in uzpostavitvi našega gospodarstva. Tudi zunanje države gledajo z neko skrbjo na srednjo Evropo. Tako na pr. so govorniki v angleškem parlamentu ob priliki debate o avstrijskih kreditih izrazili obžalovanje, da je bila razkosana stara Avstro-Ogerska in so z njo uničena stara tržišča. Četudi bi se posrečilo, postaviti sedanjo Avstrijo na noge, ostala bo samo senca stare. Tako tožijo Angleži, ki imajo kot trgovski narod največji interes na ozdravljenju Avstrije. Sanacija države bo brezdvomno zahtevala velikanskih žrtev. Odvisno bo vse od tega, ako jih bo ljudstvo zmoglo in voljno doprinesti. Reforme, ki se izvršujejo danes na državnem organizmu so podobne težki operaciji. Vprašanje je le, če jih bo oslabeli organizem tudi prenesel. In to bo pokazala bodočnost.

Ogledajmo si nekoliko naše k m e t i j s k o g o s p o d a r s t v o v preteklem letu. Tudi to nam izkazuje pasivno bilanco. Že dolgotrajna suša je uničila kmetom vse opravičene nade na dobro letino. Žitni pridelek je bil skrajno slab; deloma so dobili kmetje samo semena, tu in tam niti tega. Prva košnja travnikov in detelj je izpadla zelo nepovoljno. Otava pa je mestoma mnogo trpela vsled dolgotrajnega deževja. Edino o sadni letini moremo reči, da je bila v obče dobra. Kmetijsko gospodarstvo je tedaj radi nepričakovano slabe letine silno prizadeto. Primanjkovalo bo živil, zlasti pa krme in marsikateri kmet bo primoran prodati še od sedanjega itak že močno skrčenega števila živine, ako bo hotel shajati s svojimi pičlimi pridelki do vigredi. S tem pa se zmanjšuje vrednost gospodarstev in kadar bo treba zopet nadomestiti prodano živino, ne bo na razpolago potrebnega denarja. Sploh se pojavlja tudi na deželi velika denarna kriza. Gospodarji so primorani seči po edinem rezervnem kapitalu, to je po lesu, ako hočejo kriti primanjkljaj njihovih gospodarstev. Zato v tem oziru za leto 1923 ne smemo pričakovati še nič kaj dobrega.

In kakšna je bilanca naših d r u š t v e n i h o r g a n i z a c i j? Reči moramo, da smo vkljub vsemu pritisku in vsem nasprotstvom s strani naših neprijateljev in oblasti napredovali in da je naša bilanca vsaj v tem pogledu za leto 1922 aktivna. Naše politično in gospodarsko društvo je spopolnilo svojo organizacijo po slovenskem Koroškem. Število članov se je zdatno pomnožilo. Z svojim odločnim nastopom napram oblastem si je društvo zagotovilo primerno upoštevanje in več svobode v društvenem delovanju. Obilni prispevki in darovi so dokaz, da koroški Slovenci odobravajo program in delo političnega in gospodarskega društva. Slovensko šolsko društvo v preteklem letu spričo pasivne resistence deželnega šolskega sveta še ni moglo izvesti našega šolskega programa. Nobena prošnja slovenskih krajnih šolskih svetov in slovenskih starišev za slovenski pouk do danes še ni bila rešena. Ker je S. Š. D. vložilo pritožbo na Zvezo narodov v Ženevi, je zadobilo to vprašanje internacijonalen značaj. Prepričani smo, da bo končna rešitev izpadla v naš prid. Razveseljiv je napredek naših izobraževalnih društev, ki so začela v preteklem letu prav marljivo delovati. Naše gospodarske organizacije so v razvoju. To je v kratkih obrisih bilanca našega dela v starem letu. V tem, da započeto delo nadaljujemo, pa leži tudi naš program za leto 1923.

Koroški Slovenci! Ostanite zvesti naši stranki tudi v novem letu. Ne dajte se begati po nasprotnikih in brezvestnih hujskačih, ki nam grozijo celo z oboroženo silo. Vedite, da so ti ljudje ravno tako brez moči, kakor smo mi in da stojimo koroški Slovenci kot narodnostna manjšina pod zaščito Zveze narodov. Kakor doslej, bomo tudi vnaprej branili pravice Slovencev na Koroškem in razkrivali vse krivice, ki se jim prizadevajo, bodisi od te ali druge strani. Čitajte in širite v novem letu „Koroškega Slovenca“, edini slovenski list na Koroškem, prispevajte za tiskovni sklad in za Slov. šolsko društvo. Udeležujte se pridno vseh naših prireditev in podpirajte vsepovsod delovanje naše stranke, ki edina zagovarja in

* Članek je bil namenjen za prvo številko v novem letu. Ker je dospel prepozno, ga priobčujemo danes.

PODLISTEK

„Naj živi svobodna Poljska!“

II.

Hitel je dalje. Kmalu je videl, da gori na posestvu Heinrichsfelde. Lastnik tega posestva, z imenom Fuchs, je bil v vsej okolici znan, da je z vsemi, ki so govorili poljsko, postopal kot z nečem neizrečeno manjvrednim in nizkotnim. Poznal je le eno sredstvo, da je „sodrgo“, kakor je imenoval poljsko služabništvo, silil k delu in pokorščini, z gorjačo (palico). „Kaj?“ je kričal nekoč, ko so mu očitali, da postopa preveč trdo s Poljaki, „kaj?“ in je tolkel s pestjo po mizi, „Poljaki so kakor psi in jih je treba tepsti, da ubogajo! Če „banda“ potem še zine, pokličem žandarje ali pa izstrelim parkrat zajčjega zrnja med nje“.

Poljaki so te mogočne gospode sovražili, a pomagati si niso mogli. Za nemškimi priseljenci je stala vsa državna moč. Naj se je Poljak le ganil, že je bil nad njim žandar. Ko pa je prišel poraz in je ležala državna moč premagana na tleh, tedaj je butilo staro sovraštvo, ki se je toliko časa onemoglo nabiralo v srcu, z vso silo na dan, prišel je dan maščevanja in prva žrtev grozne osvete je bil lastnik posestva Heinrichsfelde. Poljaki so mu izropali hišo in hleve in shrambe, posestnika, njegovo ženo in otroke zvezali, jim zamašili usta in jih pustili v hiši ter nato vse skupaj zažgali. Ravno še pravi pa tudi zadnji čas je prihitel Andr. Jung in jih rešil gotove smrti v plamenu.

Bolj trezni Nemci, med njimi Jung, so uvideli, da se po porazu na fronti, s silo zdaj ne bo dalo kaj doseči. Svetovali so, da se bo treba s Poljaki, za slučaj, da dežela pripade njim, sporazumeti, da se morajo Nemci odvaditi gledati na Poljake kot na nekaj manjvrednega, da se morajo vsi Nemci trdno med seboj zvezati, da bodo stali proti Poljakom ko en mož, tako da jih bodo morali Poljaki upoštevati. „Pomislite,“ je dejal Jung, „petdesettisoč nemških naseljencev v provinciji Poznanjski, 50.000 pristnih nemških mož, ki so duševno med seboj tesno zvezani! Ali ne bomo moč, ki bo Poljakom izsilila spoštovanje?“

Drugi pa, ki so doslej le z zaničevanjem gledali na Poljake, ki so jim bili le „s pestjo v obličje in jim stopali s škornico na prsi,“ pa so rekli, da ne morejo in nočejo preživeti dneva, ko bi se nemški orel moral umakniti poljskemu in ko bi Poljaki z godbo marširali v deželo. Rekli so, da se hočejo boriti z orožjem, če pa dežela slednjič vendarle pripade Poljakom, hočejo vse skupaj prodati in se izseliti v Nemčijo.

Nemec te dežele ne more prostovoljno odstopiti,“ je rekel graščak Tijelic in organiziral oborožen odpor. Pridružil se mu je uchs in mnogi drugi. Začel se je boj med Nemci in Poljaki. Nemci so upali, da dosežejo vsaj poznanjsko republiko, „Ostmark“. V tej republiki pa so hoteli gospodovati samo oni, Nemci. „Poljakom ne bomo delali ovir, ce bodo mirni in ne bodo vzdrževali nobenih zvez z Varšavo. A govoriti seveda ne bodo imeli ničesar! Vam, g. Jung, pa rečem, da ste mevža, če svoje nemštvo stavite v isto vrsto s kako drugo narodnostjo. Tako je govoril Tijelic.

Če tudi v veliki manjšini, so mislili, da bodo s silo gospodovali nad Poljaki, kakor do zdaj. „Pravica je to, kar morem doseči. Kdor je močan, ima vedno prav,“ je rekel Fuchs.

Pa tudi med Poljaki so bili goreči rodoljubi, polni ognja, da osvobode svojo zasužnjeno domovino, da zopet vstane svobodna Poljska v stari slavi. Poznanjcem so prihiteli tudi Poljaki iz Ruske Poljske na pomoč. Mlad poljski prostovolec je takole vspodbujal zaspane rojake:

pospešuje interese domačega slovenskega ljudstva.

S temi sklepi pojmo na delo v novem letu, za katero prosimo blagoslova z nebes.

Nova nasilja in napadi.

Naši koroški nemški sosedje so nedavno zopet nabirali za svoje sršene, ki so l. 1920 rešili nedeljeno Koroško in zdaj nadaljujejo nemško delo v naši deželi. Narodno navdušenje teh junakov je podobno hudourniku: ko dežuje, naraste in dere, ko nekaj časa deža ni, pa se zopet posuši. Ko iz Celovca priroslja kaj denarja, se Heimatdienst zopet poživi, mi pa vemo, da vsakokrat, ko v Celovcu nabirajo, pripravljajo se novi škandali: Evo jih kar cel kup!

1. Na Sv. Štefana dan zvečer, ko se je stemnilo, pride tolpa nemških Velikovčanov s črnimi krinkami — pa niso bili dimnikarji — k g. učitelju Kuperju v Sv. Rupert, razbija na duri in zahteva, da se odpre, sicer bojo vse razbili. Junaki prihrumijo v Kuperjevo stanovanje in zahtevajo od njega „vse jugoslovanske spise". Ker g. Kuper ni kak jugoslovanski minister, seve nima jugoslovanskih državnih aktov, „Slovenca" pa bi si bili „gospodje" lahko dobili po dni, če ga jim že Heimatdienst ne more naročiti. G. Kuper junakov žal ni spoznal, ker v Velikovcu še ni dosti znan. Opozarjamo pa, da se je napada na Slovence v Kloštru udeleževal velikovški sodnik, naj policija poizveduje, ali ni bil morebiti tudi tokrat g. Poetsch udeležen, ne kot sodnik seve, marveč kot političen agitator; kajti vsi ti ljudje imajo dve duši: eno uradno, ki jo država redi, in drugo strankarsko in so spretni dovolj, da znajo vsi služiti dvema gospodoma.

2. Istega dne se je še slabše godilo slovenskemu visokošolcu g. Vedeniku v Dobrlivasi: Ko se vrača zvečer proti domu, pristopi k njemu tuj človek in ga pozdravi. G. Vedenik obstoji in odgovori. V tem trenotku ga tujec zagrabi in trdno drži, izza postajalnične barake pa plane cela tolpa moških na dijaka in vsi ga začnejo pretepati: deset proti enemu! Fant je zakričal, na to prihiti iz hiše oče, druhal pa zbeži. G. Vedenik je precej poškodovan! K sreči je nekatere teh ptičkov spoznal in se bo napravila ovadba pri državnem pravdništvu. Sicer pa to ne bo zadostovalo, treba te slučaje spraviti pred širšo javnost ker bojo domačini vse tajili.

3. Istega dne je nekdo za Slovencem g. Topličem v Dobrli vasi ustrelil z revolverjem in krogla je udarila prav blizu njega v zid. Junaškega strelca žal ni videl.

4. Istega dne je v Velikovcu dijaka Marolta obiskal tovariš Slovenec. Velikovčani so ga spoznali, pridrveli v Maroltovo stanovanje, potisnili gosta ven, ga napadli, in prisilili, da je moral iz mesta. — Prvi in tale čin je očividno kršenje domačega miru, „Hausfriedensbruch"! Radovedni smo, ali bojo oblasti volje nastopiti proti krivcem, ali bojo vse le pustile. Predno se ti sodrgi ne pokaže pest, ne bo miru v deželi.

5. Dan pred praznikom vozila se je gospodična F., ki službuje v Jugoslaviji, domu k materi proti Celovcu. Maierjevi slavni sin iz Škocijana je pričel brez vsakega vzroka sramotiti in zmerjati gospodično, ki je seve tiho sedela na svojem plačanem prostoru, in ko se mu je pridružila še cela druhal ni dosti manjkalo, da je niso pognali iz vagona. Gospodična se več ne upa voziti po tej progi! Železnica ni Meierjeva last in tudi ne last Heimatdiensta in mi odločno zahtevamo od železniškega ravnateljstva, da že enkrat napravi tem škandaloznim razmeram na železnicah na katerikoli način konec. Krivci so v tem slučaju znani.

Opozarjamo oblasti, da bomo natančno zasledovali njih postopanje v navedenih slučajih in da ne bomo mirovali predno, ne bodo krivci primerno kaznovani in dokler ne dobimo popolno zadoščenje in garancijo, da se ne bodo več ponavljali. Izjavljamo tudi, da do sodnikov, ki so se skazali tako očitno enostranke, nimamo nikakoršnega zaupanja ter zahtevamo proti njim disciplinarno preiskavo in njih premestitev. Ako nam sodniki, ki so zdaj pri nas nastavljeni, ne znajo pomagati, naj se nam da drugih.

6. Za 29., 30. in 31. dec. je bil napovedan v Pliberku krščansko-socijalen kurz, da se ljudstvo temeljiteje pouči v socijalnih stvareh. Da je potrebno in koristno bo vsakdo priznal. A glej velikovško okrajno glavarstvo je ta kurz zadnje dni prepovedalo. G. poslanec Kraiger je na to posredoval pri deželnem glavarju in deželni glavar je povpraševal, zakaj se kurz prepovedava? Okrajni glavar, oziroma njegov namestnik, je odgovoril, da „pliberški sodnik kurza ne pripusti". Zdaj vemo, za kaj imamo mi na slovenskem Koroškem sodnike! Ker tudi deželni glavar tega razloga ni umel, dobilo je velikovško glavarstvo naročilo, ako treba, kurz zastražiti. Kurz se je potem vršil v najlepšem redu in kar najuspešneje.

7. K temu šopku nemških kulturnih cvetlic pridenemo še tole: V počitnicah se je v Globasnici igrala lepa resna igra „Vsakdo". Pri tej priliki je orožnik prepovedal nastop šolarskih otrok v vlogi angeljčkev. Nevoljen de na to g. visokošolec Hutter: „To so samo sekature!" Tako se tudi nam zdi. To ni noben „teater" ako se v izobraževalnem društvu igra kaka igra, saj se take igre prirejajo v Celovcu od raznih društev, zlasti v samostanih, in nikomur ni prišlo še na misel, da otroci ne bi smeli tam igrati, ker je prepovedano otroke jemati k igram v „javnih" teatrih. Orožniki so radi te besede, da je le „sekatura" napravili ovadbo, in dobrolski sodnik je gospoda Hutterja obsodil kar na 50.000 K globe ali 48 ur zapora.

To niso slučaji podivjanosti posameznikov, ampak to je sistem. Zato bomo poskrbeli, da izve o tem najširša javnost in merodajni forum, ki se naj prepriča, kako prav imajo te tolpe, ako se sklicujejo na to, da „oblasti nič ne napravijo". Za državo, ki prosi ves svet miloščine, bi bil nacijonalni teror skrajen luksus. Kdo bo posodil in zaupal državi, kjer vladajo afrikanske razmere, milijone in milijarde? In kaj, ako se naše ljudstvo, katerega brezprimerni miroljubnosti edino se je zahvaliti, da ni že davno prišlo do najhujšega, končno vendarle naveliča držati hrbet? Kaj, ako temu ljudstvu, ki je takorekoč „vogelfrei" in se nima nikamor zateči in ki torej nima nič zgubiti, ampak samo pridobiti, v obupu zavre kri in se ono oprime istih nasilnih sredstev in načinov, samo morda ne tako zahrbtnih in hinavskih?!

V interesu vseh vas svarimo: Ne prenapenjajte loka! Ne tirajte ubogo lepo deželico v novo nesrečo! Ali se niste nič naučili in vse dobre sklepe in lepe obljube pozabili? Dajte nam kar je po vseh pravicah naše in pomagajte vsi, ki ste dobre volje, ukrotiti one, ki ne pripustijo, da bi mirno skupno živeli in skupno delali za procvit dežele in blagor njenih prebivalcev. Odgovornost nosite vi, večina, ker vendar ne morete trditi, da mi ogrožamo 70milijonski nemški narod, ki se mora le sramovati nad čini, ki se od nepoklicanih v njegovem imenu izvajajo. Zadosti je tepen sam, da bi hotel in mogel zatirati druge. Kar občutiti nočeš na svoji koži, tudi drug'mu ne naloži.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija.

Potovanje državnega kanclerja v Budimpešto je gladko uspelo, ker se je Čehoslovaška zadovolila z njegovim zatrdilom, da ne bo sklepal političnih pogodb. Uspeh posvetovanj bo našel izraza v pogodbi, ki se v kratkem izdelajo in katerih ena bo imela trgovski, druga pa političen značaj. Slednja bo podobna oni, sklenjeni s Čehoslovaško v Laneh, po kateri se vsi spori predložijo v razsodbo Zvezi narodov. — Notranje politično stoji v ospredju podpisovanje zlatega posojila, od katerega uspeha je odvisna nadaljna usoda naše države, kajti faktično smo sedaj primorani tudi financijelno pomagati si sami, kar je opozicija vedno povdarjala. V sredo bo imel državni kancler priliko pozvati predvsem one kroge k izpolnjevanju svojih dolžnosti napram celokupnosti, ki so si ob propadanju države nagrmadili ogromna bogastva. Dosedaj so se zahtevale žrtve samo od kmetov, obrtnikov in hišnih posestnikov in kvečjemu tudi od uradnikov in delavcev, toda cene tovarnarjev so ostale iste in ušesa nevidno najmočnejše organiziranih kapitalistov gluha napram le do-

---

„Poldrugo stoletje je naš narod čakal in trpel, krvavel in umiral, je bil vedno tlačen in zatiran in je vendar trdno veroval na vstajenje. Noben narod, odkar svet stoji, ni tako dolgo vstrajal pri svoji veri na svobodo kakor narod poljski. In zdaj vzhaja solnce! Prvič tekom poldruga stoletja! Napočil je dan naše svobode — vi pa mislite samo na jed in na spanje!"

In še je govoril: „Imel sem težko mladost. V Varšavi sem rojen, kjer je bil moj oče učitelj. Nisem bil še eno leto star, ko so ga Moskovitarji pregnali v Sibirijo. Ondi je umrl. Kaj je storil? Nekaterim razumnejšim učencem je bral pesmi Mickjévičeve, Slowackijeve in Krasinskijeve — ničesar drugega! Seveda je bilo to prepovedano. Toda kdo more človeku prepovedati, da ljubi to, od česar en del je on sam? Moja mati je morala iti služit za deklo, da je sebe in mene preživela. Da, po pravici morem reči: „V sužnosti rojen, kot dojenec že v verige vkovan".

„Prišla je vojna. Nemci so zavzeli Varšavo — pozdravili smo jih kot osvoboditelje. Pa kmalu smo zapazili, da je samo drug zatiralec prišel na mesto pobeglega. Res je prinesel Nemec sprva red, pa kmalu smo videli, da so izvršujoči bili oblastni, ošabni, podkupljivi ljudje, ne mnogo drugačni kakor Rusi. Razen tega naj bi naši bratje na Poznanjskem na vsak način ostali pri Prusih. Kar je Rus tedaj pri delitvah ugrabil, naj bi dal nazaj Nemec, pa ni hotel dati ničesar nazaj. Tedaj je v deželi zopet oživelo sovraštvo, in zdaj ne bomo prej mirovali, da bo poslednji košček ropa zopet vrnjen materi Poljski."

Drugi, bolj boljševiško nadahnjeni, so hoteli kar deliti posestva nemških priseljencev in so govorili: „Poglejte, kako Nemci tolsti in zadovoljni sedijo na svojih posestvih, oni, ujci in sovražniki, medtem ko mi, pravi in plemeniti Poljaki, večkrat od gladu ne moremo zaspati. To ni pravica! Nemce moramo izgnati in njihovo posest med seboj razdeliti. Ali imam prav, bratje?" — Sami sebe so pomilovali in zdihovali: „Mi uboge sirote in zavrženi otroci poljske matere! Mi moramo gladu umirati, in Nemec se bogati na zemlji, ki pripada nam."

Prihajali so tudi vojaki iz Rusije in pripovedovali, kako so tam velikim posestnikom vse vzeli in razdelili med male kmete. Bili so med njimi tudi taki, ki so slišali samega Lenina da je treba vse obstoječe vničiti in pokončati, predno se sezida država bodočnosti.

Medtem je redna poljska vojska zasedala deželo in skrbela za red in varnost v deželi. Nemci so se bojevali, dokler niso videli, da je dežela zanje izgubljena. V Parizu so Poznanjsko vrnili Poljski. Odšli so nemški uradniki in učitelji. Odšli tudi nekateri nemški trgovci in kolonisti.

Jung je hodil po deželi in prigovarjal nemškem priseljencem, naj ostanejo. Rekel je: „V miru hočemo skupaj delati. A eno je potrebno: Da se bolj globoko čutimo za Nemce nego prej. Notranje spadamo k Nemčiji, zato se moramo bolj približati nemškemu srcu." Dali so se mu pregovoriti, ostal je celo Fuchs.

Poljska vlada pa je izjavila Nemcem: „Poljska, ki je bila sama toliko časa zatirana, noče zatirati". Neki poljski uradnik pa je rekel Jungu: „Povejte svojim prijateljem, da Poljska ne bo tako nespametna, da bi ponovila napako stare (nemške) vlade. S samo silo, z geslom: Jaz sem gospod, ti se imaš pokoriti, se trajno nobena država ne more srečno zdržati."

Poljaki so dosegli svoj cilj, hčerka se je vrnila k materi, naj se še pokoplje staro sovraštvo.

bičkanosnem, občekoristnem državnem posojilu.

Čehoslovaška.

Razun naše, je edino Čehoslovaška država ostala še neomadeževana po političnih umorih sredi Evrope. V petek je postal žrtev zavratnega napada češki finančni minister dr. Rašin, ki je z občudovanja vredno doslednostjo in železno voljo vodil gospodarstvo svoje domovine varno skozi težke krize do vzorne konsolidacije, ki se izraža v visoki ceni češke krone. Ni še pojasnjeno ali je to čin človeka, katerega živci so v sedanjih strašnih časih odpovedali, ali je bil le orodje številnih političnih sovražnikov napadenega, ki so zasledovali vse druge cilje nego dobrobit države. Na vsak način pa je to slučaj, ki bliskovito osvetljuje globoki prepad, v katerega nas je vrgla vojna in iz katerega se niti v štirih letih nismo vzdignili, morda le bolj pogreznili.

Reparacije in Orijent.

Pariška konferenca je rodila manj nego so prerokovali najbolj temnogledi pesimisti. Tabor zmagovalcev se je razcepil v dva dela, kontinentalni in izvenevropejski. Prvega reprezentira Italija in Belgija z Francijo na čelu, ki skuša pridobiti še malo antanto in ki hoče iz premagane Nemčije izžeti kolikor se da, brez ozira na nje obstoj, ker ji je vsaka oslabitev Nemčije le dobrodošla in služi v povzdig njene lastne prevlade. Na drugi strani stojita Anglija in Amerika, katerim je gospodarsko močna Nemčija kot dobra odjemalka njih produktov bistveno potrebna. A zadnje dve državi žuli čevelj še nekje drugje. V Mesopotamii blizu mesta Mossul so veliki vrelci petroleja Petrolej je združen z bencinom in leta je podlaga vsemu zrakoplovstvu in avtomobilizmu, torej tudi močni vojski in zato dvojno dobičkanosen. Anglija in Amerika proizvata največ tega naravnega darú in sta se zato tudi sporazumele glede delitve teh novoodkritih vrelcev. Ampak dosedaj jih ima še Turčija v rokah, ki je Angležem celo Mossul iztrgala iz rok. Da dobijo medveda in ž njim kožo, rabijo Francijo. Antantini državniki so se čez tri dni prijazno poslovili v Parizu, ker so se zjedinili: Angležem ostane Mossul, Francozom pa rursko ozemlje. S 300.000 mož in armado inženirjev bodo zasedli Essen, središče nemškega proizvoda premoga in ako to ne zadostuje, še potom Poljakov šlezijski premogokop, „ker Nemci namenoma niso zadosti oddali lesa in premoga ali ker ne plačajo 15. jan. 500 milijonov mark“, v resnici pa da dobe nemško industrijo, ki se jim je dosedaj vedno znala izviti, v svojo oblast. Angleži in Amerikanci pa si umivajo roke v nedolžnosti ter odpoklicujejo svoje armade iz renskega ozemlja, ker podobro vedo, da bi jih morali plačati le sami, ker na ta način ne bo Nemčija zmožna mnogo plačevati, ampak bo kljub temu, ko bo marka že popolnoma ob veljavo, moralo obveljati njih načelo pri rešitvi ne več reparacij, ampak Evrope sploh s Francijo vred. Kot prej Nemčijo bo sedaj njo pokopala nacijonalna nestrpnost in brezmejnost.

Amerika pa dobi povrhu še razne otoke od Francije in Anglije.

MI IN ONI

Češki mestni svetnik Machát se je pritoževal nad germanizacijo češke mladine v dunajskih šolah ter pozval mestni svet naj pošlje komisijo na Češko, da se prepriča, kakšne ugodnosti uživajo tam nemški otroci. Kaj bi dejal naš šolski svet, ako bi se na lastne oči prepričal o šolskih razmerah Nemcev v Jugoslaviji, ki nimajo nobene druge želje več nego da se upelje nemški jezik v državno upravo in so se celo ponujali za vladno stranko.. —

Ob priliki odobrenja garancijske postave v francoskem parlamentu so izrazila mesta Nancu in Lyon željo, naj jim Avstrija v znak hvaležnosti vrne neki arhiv (zbirka listin) in ključ iz l. 1814. Zato se namerava Avstrija poceni prikupiti tudi bližnjim sosedom s tem, da zadovolji skromne želje svojih manjšin, ki obstojajo približno od istega časa.

Koroški pedagogi. Nekateri „dajčland-orientierte“ učitelji strogo prepovedujejo otrokom pred poukom in med odmori slovensko govoriti. Mi te gospode nikdar ne bomo smatrali kot vzgojitelje naših otrok, ampak za navadne „trape“.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Bilčovs. (O naši šoli.) No, si bo kdo mislil, v Bilčovsu imajo pa zmiraj nekaj z šolo opraviti. Toda, ker se znami tako postopa, moramo v zaščito naših pravic nastopiti. Kot smo zadnjič omenili, se na našo šolo ne nastavijo redni učitelji. Prej sta bila samo dva, sedaj smo dobili tretjega, trdega Nemca, piše se baje Egger. Da so tukajšnji otroci brez izjeme sami Slovenci, je splošno znano. Sedaj pa vprašamo našo šolsko oblast: Ali je pametno in sploh umestno, nastaviti med same Slovence trdega Nemca? Ali misli višja šolska oblast, da se bodo otroci od trdega Nemca mogli pravilno naučiti nemščine, ko jim to, česar jih podučuje, ne more pojasniti v njih maternem jeziku? Nadalje je naloga oz. dolžnost učitelja, da pazi tudi na srčno kulturo svojih učencev. Kako pa naj učitelj to stori, ko ne razume, kaj učenc med seboj govorijo? Saj je vendar treba ravno medsebojno občevanje učencev opazovati, če se hoče spoznati njih srce. Ni čuda, da se je tukaj in sploh po slovenskih krajih začelo že med šolarji širiti grdo, surovo govorjenje in kletev. Kako naj učitelj posvari svoje učence, če kaj nespodobnega govorijo, ko jih ne razume. Naj šolska oblast ne misli, da smo mi zadovoljni, da le imamo učitelja: še daleč ne. Zadovoljni bomo šele tedaj, ko bodo nastavljeni tukaj stalni učitelji, od katerih se bodo otroci tudi kaj naučili. Naši otroci se pa bodo kaj naučili samo od učiteljev, zmožnih slovenščine v besedi in pisavi. To mi zahtevamo in od teh zahtev ne bomo odjenjali. Čemu torej niste pustili slovenske učitelje tukaj, danes se pa izgovarjate, da jih nimate. Pa pomnite, vsaka krivica ima svoj konec!

Reberca. Na shodu organizacije delavcev tukajšnje celulozne tovarne so se stari odborniki krčevito branili ponovne izvolitve, radi napadov v raznih listih. Koliko se napada Seipela, a on vendar ne odstopi, ampak dosledno zasleduje svoj cilj: ohraniti in ojačiti našo Avstrijo. Tako bi morali tudi mi držati našo delavsko organizacijo, ker brez organizacije ne more obstati nobena stranka in posameznik brez organizacije ne pomeni ničesar, je podoben izgubljeni ovci. Zato sodrugi slovenskega Korotana v boj za našo organizacijo in s tem za delavstvo in državo! A ta boj mora biti seveda pravičen: za pravično stvar na pravični podlagi. Le tedaj bomo dosegli uspeh. Če bo Seipel pravično vladal, bo Avstrija uspela, ako bo pa krivice delal, bo propadla kot stara Avstro-Ogerska.

Bistrica v Rožu. Naši hajmatreulerji so zadnji čas na zelo surov način začeli groziti našim uglednejšim ljudem. Tudi v bližnji Podsinjivasi se nahaja neki „Alldeutsch“, ki je nagovarjal nekega tamkajšnega nepridiprava, da dobi nagrado če ubije tukajšnega bivšega stražmojstra Ivana Ojel, ter da bo on skrbel, da ta za tak junaški čin ne bo kaznovan. Ta nepridiprav je sam med množico izjavil, da ga je Sch.... r iz Podsinje vasi k temu prigovarjal. Le tako naprej! Svaka sila do vremena.

Bilčovs. (Naš lov.) Z našim občinskim lovom imamo pač zmiraj koj križe. Naš najemnik lova J. Gsellmann, trgovec v Celovcu, je imel v najemu lov za 4500 K. Ker pa ima občina po novi lovski naredbi kor. dež. vlade pravico najemnino zvišati oziroma za zvišanje pri okr. glavarstvu zaprositi, se je to tudi zgodilo. Občina je zahtevala 2,000.000 K letne najemnine in sicer že mesca julija tekočega leta. Najemnik pa je bil pripravljen plačati samo 350.000 K. Ker ni prišlo do sporazuma, je odločilo glavarstvo, in sicer bi moral po tem odloku plačati najemnik 1,005.000 K letne najemnine, to je 67 zlatih kron, ker pa občina z 67 zlatimi kronami ne more biti zadovoljna, ko je vendar pred letom 1914 plačal isti najemnik 450 K letne najemnine, je vložila pri deželni vladi priziv. Toda deželna vlada je odlok celovškega okrajnega glavarstva potrdila in naš priziv zavrnila. Torej naš občinski lov, za katerega se je pred l. 1914 plačalo 450 K letne najemnine, je cenjen danes samo 67 K, in to od naših višjih oblasti. Če je to pravično, naj vsak presodi sam.

Vogrče. Vošimo Ti srečno Novo leto, dragi „Koroški Slovenec“, vrhutega Ti pa sporočamo še malo novic. V našo vas se namerava upeljati električna sila, pa se bojimo, da bi le preveč ne posvetila v naše gozde in hleve, ki so že itak zelo prazni. Želeti bi bilo, da se že enkrat poprava dravskega mosta skoro dovrši, da nam ne bo treba toliko vpiti na Brodnika, ki računa brodnino, kolikor je želeti. Govori se, da nas misli zapustiti naš gospod šolski vodja, kar bi nam bilo zelo žal, ker smo se ga ravno navadili. Preskrbel je šolarjem krasno božičnico, preč. g. župnik pa otrokom Marijinega vrtca. Vsem darovalcem pa najlepša hvala. — Tudi našo izobraževalno društvo se je le enkrat zbudilo in pridno prireja nedeljske sestanke z obilno udeležbo. Upamo, da dosežemo zopet tisto število, ki ga je društvo imelo ob začetku svojega delovanja, takrat, ko je bilo skoro prvo v Podjuni. Dekleta posezite v dolgih zimskih večerih in ob nedeljah po lepih knjigah, ki zaprašene ležijo po omarah. A tudi vi, fantje, hodite pridno v hišo krščanske izobrazbe. Veselje je videti naša dekleta nastopati kot spretne govornice. — Sicer nimamo v naši vasi prave gostilne, vendar tudi brez teh čas prav lahko mine. Tako lepo mirno živimo mi zavedni in slovenski Vogrjani, v tihi vasi. V časih se pa tudi prigodi, da se malo skregamo, posebno ženske na koritu. A to je že stara navada, saj drugače pa nismo zdravi. Govori se tudi, da bo o pustu kaj dosti porok, ker je kratek. — Pogrešamo le še naših zvonov, da bi spet doneli tja daleč črez visoke Gorjance. Morda tudi to še dosežemo.

Šmihel nad Pliberkom. (Božičnica.) Na predvečer božičnega praznika smo priredili za našo šolsko mladino v tukajšnji šoli lepo božičnico. Največja šolska dvorana je bila nabito polna. Prišlo je zelo veliko odraslih, nad 200 šolarjev in več mlajših otrok. Ginljivo je bilo poslušati krasne pesmice, ki so jih tako lepo deklamirali in ljubko prepevali naši mali. Človek si se čutil zamaknjenega nekam daleč proč od tega grdega, hudobnega sveta v kraljestvo nedolžnosti in svetosti. Z hrepenečim pričakovanjem so se ozirali otročiči v lepo okrašeno božično drevesce, kaj jim prinese nebeško dete. Obdarovani so bili vsi otroci. Veselje in zadovoljnost na njih obrazih je pričala, da niso doživeli razočaranja. Božičnica je imela popolnoma verski značaj, kakor se samo ob sebi spodobi za take prireditve. Zato nas je veselilo, da so se je udeležili tudi oni in poslali svoje otroke, ki se sicer z nekim nezaupanjem izogibajo naših prireditev. Po letih so se šmihelski farani pod božičnim drevescem našli zopet složne. Učiteljstvo je bilo takorekoč edino, ki se je naše prireditvi izognilo. To beležimo kot dejstvo brez pripomb. Zasluge za tako lepo uspelo božičnico imajo v prvi vrsti naše požrtvovalne gospe in dekleta, ki so rade volje darovale čas in denar. Bog plačaj!

Dob. Veličasten sprevod se je vil v nedeljo dne 31. decembra iz naše vasi. Tudi slabo vreme ni moglo zadržati množice da bine spremila, svojo ljubo prijateljico in znanko Mlinarjevo Pavlo k zadnjemu počitku. Po kratki mučni bolezni, še le v dvajsetem letu svoje starosti, je zapustila svoje nad vse ljubljene stariše in se preselila v boljšo domovino. Pogreba so se udeležili člani Pliberškega izobraževalnega društva, kojega članica je bila tudi rajna. Kot pridni članici izobraževalnega društva ji je podala predsednica na grobu lepe besede za slovo. Dokleta so zapele nagrobnico. Nato so č. g. dekan govorili žalujočim starišem tolažljive besede. Solze so zalile slehernega oko. N. p. v. m. Mlinarjevi družini izražamo naše globoko sožalje ob bridki izgubi.

Št. Vid v Podjuni. V preteklem letu je bilo v naši župniji rojenih 38 otrok: 29 dečko in le 9 deklic, 36 je bilo zakonskih in le 2 nezakonska. Umrla je 27 ljudi: 10 odraslih in 17 otrok. Najstarejša je bila Samolejeva mati, ki je dočakala visoko starost 93 let. Poročenih

je bilo 14 parov. — G. župnik je imel v preteklem letu 61 pridig in 30 krščanskih naukov. Udeležba faranov pri pred- in popoldanski božji službi skoz celo leto brez ozira na vreme je bila vselej jako številna. Naši vrli Šentvidčani dajejo zares vselej Bogu kar je božjega. Za katol. sirotišnico v Celovcu na prošnjo g. knezoškofa smo tu kljub slabi letini nabrali čez 5 birnov ajde in čez 2 birna fižola: za Marijanišče pri cerkveni zbirki 8. dec. 1922, morda največ iz cele dekanije. 54.000 K. Tedaj imajo naši farani v resnici usmiljeno srce in radodarne roke.

ZDRAVSTVO

Obče koristna knjiga. V vsakem kraju je veliko jetičnih, derovcev, ki ne vejo kako se ravnati, ki spravljajo zdrave v nevarnost. Če že izidejo knjige o jetiki, o deri, bi bilo v dobrobit ljudskega zdravja, da pridejo tudi tja kjer zamorejo koristiti, da se razširijo med derovci. Duhovniki in drugi olikani krogi naj grejo derovcem na roko, da jih na knjigo opozorijo. Knjiga o jetiki je obče koristna knjiga, imeti jo mora vsaka knjižnica, vsaka župnijska knjižnica, vsako izobraževalno društvo na deželi, vsaj 1 iztis. Ker je jetika, dera, najbolj razširjena ljudska bolezen, mora poznati vsakdo, ki se hoče prištevati med olikane kroge, vsaj glavne podatke o jetiki. Izšla je ravnokar II. izdaja dr. Pečnikove knjige: Dr. Pečnik, Jetika, II. izdaja, 162 strani, 14 dinarjev, Celje 1923, založila knjigarna Goričar & Leskovšek. Prve izdaje od leta 1921, 48 strani, se je razprodalo v 1½ letu več tisoč iztisov. Ta knjiga iz peresa znanega slovenskega specialista za pljučne bolezni, našega koroškega rojaka iz Sv. Jakoba v Rožu (Lipjov Korla v Lišah), je v II. izdaji, 162 strani, za poduk med ljudstvom o najbolj razširjeni, zavratni, jako težko ozdravljivi bolezni posebno pripravna. Knjiga, kakor ta, ki hoče vzgojiti jetičnega, da postane samostojen, da si zna sam pomagati, tudi v nemškem jeziku ne eksistira nobena. Izšla je tudi v nemškem jeziku in se prodaja v Nemčiji in Švici: Dr. Pečnik, Die Lungentuberkulose, Cilli 1922, Verlag Goričar & Leskovšek. Hrvatski in srbski prevod je v pripravi.

Alkohol in doječe matere. Pri nas je zelo razširjeno napačno mnenje, da alkohol ugodno deluje na moč in vzdrževanje doječih mater. Toda številni poizkusi so dognali, da se v mleku doječih mater vedno nahaja tudi alkohol, ako so ga nekaj časa prej zaužile. Použiti alkohol pride pri doječih ženskah v njihovo mleko ter prehaja v organizem dojenčka, ki se na ta način zastruplja. Od tega izvirajo predvsem različni krči dojenčkov, njihovo slabo prebavljanje in stalno slabšanje njihovih šibkih moči. Doječe matere naj torej ne uživajo alkohola! Ta opomin je zlasti umesten za nas Slovence, kjer je silno razpaseno to glupo naziranje, da alkoholne pijače „nucajo“ porodnicam.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

19 otrok v desetih letih. Iz Newjorka poročajo, da ima gospa nekega Franka Scotta iz Leporta tekom 10letnega zakona že 19 otrok. Petkrat je imela trojčke in dvakrat dvojčke. Te dneve se je mož Scott odločil, da gre s svojo družino stanovat kam ven iz mesta, kjer se kupi primeren prostor. Odšla je vsa družina na kolodvor in se odpeljala z vlakom. Ko je prišel kondukter v dotični vagon, mu je mati pokazala en sam vozni listek za vse otroke. Kondukter jo je debelo pogledal in skoro jo je hotel že nahruliti, toda mož mu je pomolil pod obraz uradni dokaz, da so vsi otroci njegovi. Kondukter se je popraskal za ušesi in rekel, da je sicer malo težko kar celo šolo peljati po železnici za en sam vozni listek, ali ker je družina tako oblagodarjena, pa naj bo in smejoč se je odšel. Tako se je Scottova „mala šola“ pripeljala v novi kraj svojega bivanja, kjer pričakuje nove pomnožitve.

Čisto neverjeten dogodek čitamo te dni v časopisih: Angež lord Valter Raleigh je vložil prošnjo za ločitev zakona, ker njegova žena vedno, kadar se on pojavi pred njo, začne molčati, ker se ji je enkrat malo zameril. In to traja že osemnajst let! „Ta čudna žena,“ navaja lord Raleigh, „je ali blazna, ali pa je svetnica“. Vprašal je zdravnike za svet, pa mu niso vedeli pomagati, temveč so se mu le pritajeno smeškali. Toda končno je ta neverjetna ženska trdoglavost razburila tudi njegovo hladnokrvno angleško potrpežljivost, v kateri je vztrajal osemnajst let, in je vložil prošnjo za ločitev zakona. Mnogo se ugiba, kako bo sodišče njegovo prošnjo rešilo. Nekateri pravijo, da je to dovolj tehten razlog za ločitev, drugi pa menijo, da bi taka soproga zaslužila celó nagrado za vzgled drugim ženicam, ki ne morejo z jezičkom mirovati niti v spanju.

Trgovina z ljudsko krvjo. Nedavno so angleški listi pisali o novem načinu zdravljenja nekaterih bolezni, in sicer s tem, da bolniku vbrizgavajo kri zdravega človeka. Ta novi način zdravljenja se je silno razširil v Ameriki, odkoder poročajo časopisi, da je posebno v New Yorku in okolici mnogo ljudi, ki se preživljajo s tem, da prodajajo svojo lastno kri. Kri kupuje neka velika newyorška bolnica, ki ima že 50 stalnih oddajalcev. Bolnica plača 1 liter krvi po 40 dolarjev. Oddajalec pa se mora pred odvzemanjem krvi obvezati, da se odreče vsaki pravici na odvzeto kri. Ti oddajalci so večji del iz delavskih, študentovskih in drugih vročekrvnih slojev; je pa ttudi nekoliko gospodičen, ki čutijo, da imajo preveč krvi in torej svoj previšek lahko oddajajo po posebno visoki taksi.

*

Možila se je hčer berača po poklicu. Oče se je hvalil, da ji bo dal veliko doto. — Aj, kaj ji morete dati, saj sami nič nimate, je rekel nekdo. Dal ji bom Češko in Ogersko, tam še nisem beračil, je rekel prosjak.

Stara gospa je imela navado, da je vsak večer, predno je šla k počitku, pogledala pod postelj. Nekega večera res zapazi nogo zamorca, ki je bil skrit pod posteljo. „Tukaj ste slednjič,“ je vzkliknila, „že šestdeset let vas iščem.“

Neka gospa gre s sinčkoma Ludvikom in Alfredom na sprehod. Pri tuje oblečeni pestunji obstane in vpraša po starših lepega otročička. „Mali je rojen na Angleškem. Mati je Nemka, oče Angež.“ — „Mamica,“ vpraša nato mali Alfred, „ali je mali zdaj nemški ali angleški otrok?“ — „Toda Alfred,“ ga Ludvik modro posvari, „kako more mama to vedeti! Prej mora otrok vendar znati govoriti.“

Policijski stražnik je opomnil nekega dečka, naj ne postaja na ulici in mu je rekel strogo: Če bi vsakdo stal na ulici, kako bi mogel kdo mimo iti?

Filozof Hume (izgovori Hjum) je nekoč zašel v močvirje in se ni mogel rešiti. Neka perica je slučajno šla v tistem času mimo. Pogledala ga je, pa je šla dalje. Ko je klical za njo, naj mu pomaga, je odgovorila hladnokrvno: „Ne, ne, poznam vas. Vi ste Hume, bogotajec.“ — „No, no,“ je klical on, „kaj ima to s tem opraviti! Saj veste, dobra žena, da vam vaša krščanska usmiljenost ukazuje, da tudi sovražnikom dobro storite.“ — „Ne, ne storim tega,“ je rekla perica, „če ne izmolite poprej vere in očenaša.“ — Ker Humeju ni nič drugega preostalo, se je moral pokoriti pogojem pobožne, stare žene.

Borza. Dunaj, 8. jan. Zlata pariteta 14.250 K, dinar 710, dolar 70.060, češka krona 1935, lira 3470, marka 7,35 avstr kron.

Curih, 8 jan. Marka 0,06, češka krona 15,20, dinar 5,60, avstr. krona 0,0076.

Za tiskovni sklad so darovali:

Šimon Stojan svojemu prijatelju „K. S.“ za novo leto 10.000 K, Janez Kržišnik, Malo Selo, 10.000 K, Namesto venca na grob umrli „Domovini“ darovali zbrani Slovenci pri pd. Keznarju v Svečah 30.000 K; Hodiše: Ana Setz 500 K, Jožefa Partl 500 K, Tomaž Paulič 5000 K, Janez Toplicer 1000 K, Ogris Jakob 2000 K, Herman Sima 2000 K, Matija Strauss 1000 K, Štefka Strauss 1000 K, Tomaž Robas 5000 K, Anton Habih 500 K, Uršula Kuess 500 kron, Paul Kričej 500 K, Terezija Čežar 500 kron; Janez Petric, Gorčiče, 1000 K, Jožef Kuc Št. Peter, 1700 K, Neimenovan, Hudi kraj, 7400 K, Neimenovan Velikovčan 500 K, Neimenovan, Št. Rupert, 8000 K; iz Djekš: Slamanik Franc 1000 K, Neimenovan 3000 K, Neimenovan 3000 K, Neimenovan 1000 K, Neimenovan 1000 K, Matija Kral 300 K, Gregor Jörgl 1000 K, Peter Kasl 1000 K, Jožef Ružej 1000 K, Urban Lobnik 1000 K; Namesto venca na grob „Kor. Domovini“: Krevalder oče in sin 5000 K, Šmarčan 5000 K, Neimenovan, Važenberg, 1000 K, Felix Mack, 1000 K, Zadravskij 5000 K.

Za mladino so darovali:

Hodiše: Marija Kričej 500 K, Matija Strauss 1000 K, Štefka Strauss 1000 K, Marija Košic 1000 K.

Listnica uredništva.

Politične vesti. Ne soglašam popolnoma s predlogom, pa bom še premislil. Škoda, da s prvim niste bolj hiteli, glede drugega pa je že podobno stavljeno. Torej brez zamere. Prosim, kmalu zopet kaj. Zdravstvujte!

Poslano.*

Z ozirom na članek v Vašem listu štev. 51. z dne 20. decembra 1922 pod naslovom Sinčavas oz. Peračija glede požiga Jugovega skednja si usojam poslati sledeče pojasnilo: Kakor sem čital v omenjenem članku in tudi osebno zvedel, se sumi omenjenega zločina mene. To mi je popolnoma nerazumljivo, ko jaz vendar že od leta 1920 nikdar nisem več bil v Peračiji in, kakor so tudi dognale poizvdbe od strani nem. avstr. oblastev se tudi v kritičnem času nisem nahajal v Pliberku, kamor se sicer večkrat vozim službeno. Resnici na ljubo sporočam celi javnosti, da sem se dotični večer nahajal v krogu mnogoštevilne družbe domačinov Koroščev v Mariboru, katera lahko potrdi istino. Znano mi je tudi, da je pred 2. let. ko je prvič pogorel njegov skeclenj, Jug mene pri zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom in v navzočnosti več oseb obdolžil kot storilca. Jaz pa nisem imel nobenega povoda zažigati njegov skedne 1. ker nisem imel nobenega sovraštva do njega, 2. ker bi stem ogrožal tudi poslopje mojega tasta, odaleno komaj 15 korakov od Jugove hiše. Nasprotno pa je hotel s tem Jug ker sicer nisem bil njegovega mišljenja, očrniti mirne in poštene Slovence. Da v naših vrstah nimamo požigalcev, kakor že omenja prvi dopisnik, dokazuje tudi slučaj v Kazazah.

Maribor, dne 5. prosinca 1923.

Ivan Krasnik,
Maribor, Smetanova ul. 46.

* Uredništvo odgovarja samo v okviru zakona.

VABILO
na
VESELICO

katero priredi „Slovensko katoliško izobraževalno društvo za Šmihel in okolico“ dne 21. januarja ob 3. uri popol. v dvorani Šercajeve gostilne v Šmihelu, s sledečim sporedom:

1. Deklamacija „Janičar“ spesnil A. Aškerc
2. Pozdravni nagovor
3. Ljudska igra „MILKOVA ZALA“
4. Petje

K obilni udeležbi narodne veselice vabi vse slovenske Korošce

ODBOR 3

Lastnik: Pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem v Celovcu. — Založnik, izdajatelj in odgovorni urednik: Žinkovský Josip, typograf, Dunaj, X., Ettenreichgasse 9. — Tiska Lidova tiskarna (Ant. Machát in družba), Dunaj, V., Margaretenplatz 7.